

Spørgsmaal op: Er det retfærdigt kun at yde 25,000 Kr. til Baner i en Egn og 200,000 Kr. til Baner i en anden Egn, vil jeg stille et andet Spørgsmaal op, som synes mere klart: Er det retfærdigt, at der er Baner, byggede uden en eneste Dros Tilskud af Statskassen, og at man i andre Egne af Landet har bygget Baner, hvortil der ikke er ydet en eneste Dros Tilskud fra den paa-gjældende Egn? Disse Modsatninger ville vi faae overalt ved Banebygning, de ville ikke kunne undgaaes. Et passende Hensyn til Egnens Beliggenhed vil ikke kunne skydes til Side. Enkelte Egne ville slippe billigere fra deres Jernbaneanlæg end andre; det er faktisk Tilstande, som ikke ville kunne forandres, ligesaa lidt som Egnens Beliggenhed kan forandres. Men ved det, som der her foreligger, er der her naaet et Skridt henimod at udbjævne denne store Forskjel. — Hvad angaar Præferenceaktier mente det ærede Medlem, at Udvalgets Flertal havde forelsket sig i Præferenceaktier. Det er ikke Tilfældet; tværtimod har Udvalget udtalt sig principielt derimod, og det har kun foretrukket Præferenceaktier fremfor Prioritetslaan, som det ærede Medlem har været med til at stemme for ved alle de andre Jernbanelove, som have foreligget, hvor der ved private Baner var Anledning til at optage Prioritetslaan. Men nu ville vi naae det Fremstridt, at vi fik kastet disse Prioritetslaan ud, som medføre den store Gene, at de give de vedkommende Baneanlæg i Prioritetshavernes Bold. Jeg vilde have været tilbøielig til at faae Præferenceaktierne ud ogjaa; men jeg vil sige, at jeg hellere finder mig i Præferenceaktierne, naar det ikke kan være anderledes, end i Prioritetslaan, dog selvfølgelig jaaledes, at Aldangen til Præferenceaktier ikke benyttes til den Svindel, som det ærede Medlem hentydede til, nemlig at der skulle gives Præferenceaktier for det dobbelte Beløb af det, som blev kontant tilveiebragt. Jeg haaber, at der vil være Kontrol nok med disse Forhold til, at det ikke skal ske.

Det ærede Medlem fra Vestervig (M. Andersen) udtalte sig for Muligheden af en fremtidig Overenskomst om Bidrag til private Baner, saaledes at man ikke bliver staaende ved de af den høitærede Indenrigsminister antydede 2 Klasser, nemlig den ene paa 80,000 Kr. og den anden paa 25,000 Kr., men at man der skulde komme ind paa en Klassificering i flere Led. Det har jeg ikke Noget imod at komme ind paa, men som sagt, dette hører Fremtiden til, og jeg er kun glad ved, at der gives Udfigt til

baade større og betydelig større Statstilskud.

Jeg glemte det Vædringsforslag, som gaar ud paa ikke at gjøre det til Pligt for disse Jernbaner at benytte Statsbanernes Sporvidde. Det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds mente, at det var en uheldig Fravigelse fra det hidtil gjældende Princip. Udvalget har udtalt, at det naturligtvis var det Unseligste, at man i Almindelighed anvender Statsbanernes Sporvidde for at kunne gaa over fra den ene Bane til den anden; men vi have ved Siden deraf erkjendt, at de Byrder, som trods Statstilskudet af 25,000 Kr. pr. Mil kunne, hvis den gamle Sporvidde bevareres, komme til at paahvile en Egn, ville blive betydelig større, end det egentlig burde være overfor det Diemed, der tilsigtes med Anlægget af en saadan lokal Bane. Men denne Byrde vilde i meget væsentlig Grad kunne indskrænktes, dersom man aabnede Muligheden til at benytte snævrere Spor. Det er nemlig ikke selve Sporet større eller mindre Vidde, som betinger Anlæggets Kostbarhed — naturligtvis noget — men Sagen er, gaar man til en smalsporet Bane, kan hele Anlægget gøres i en væsentlig Grad lettere. Der forudsættes lettere Materiel end paa en bredsporet Bane, og dette fører til, at hele Baneanlægget kan gøres meget betydelig billigere; der er nævnt, at man endog kan komme til Halvdelen af den hidtil kalkulerede Beføstning for en lettere bredsporet Bane. Nu vil jeg spørge de Herrer, om man ikke tror, der kan komme til at foreligge det Tilfælde, jeg anser det muligt, at Veile By kan sige: Den Byrde have vi tegnet os for, denne store Beføstning paa 300,000 Kr., de interesserede Landkommuner have tegnet sig for 200,000 Kr., og der gøres Regning paa 400,000 Kr. af Amtet. Disse Byrder ere store — jeg vil ikke opfordre nogen Kommune til Sligt — men jeg respekterer, naar en saadan Beslutning foreligger. Naar man erkjender, at disse Byrder ere for store, og der spørges Veile Egn: Kunne I ikke hjælpe Jer med et lettere Anlæg, som gaar gjennem Greisdalen, som for Turisttrafikken kan faae sin Betydning, og hvor Omfostningerne ville blive omtrent det Halve af, hvad et bredsporet Anlæg vil koste, saa tror jeg ikke, det er rigtigt at sige: Nei, det maa I ikke, fordi I ikke kunne lade Gærs Vogne fra Sidebanen gaa ind paa Statsbanen. Dette er vel en Gene, men jeg vil gjøre opmærksom paa, at en saadan Oplandsbane, som skal bringe Baneforbindelse mellem